

Trvalo udržateľné plánovanie oblasti kameniva v JV Európe

Slovenská republika

Deborah Shields

Vlasta Jánová

Obsah

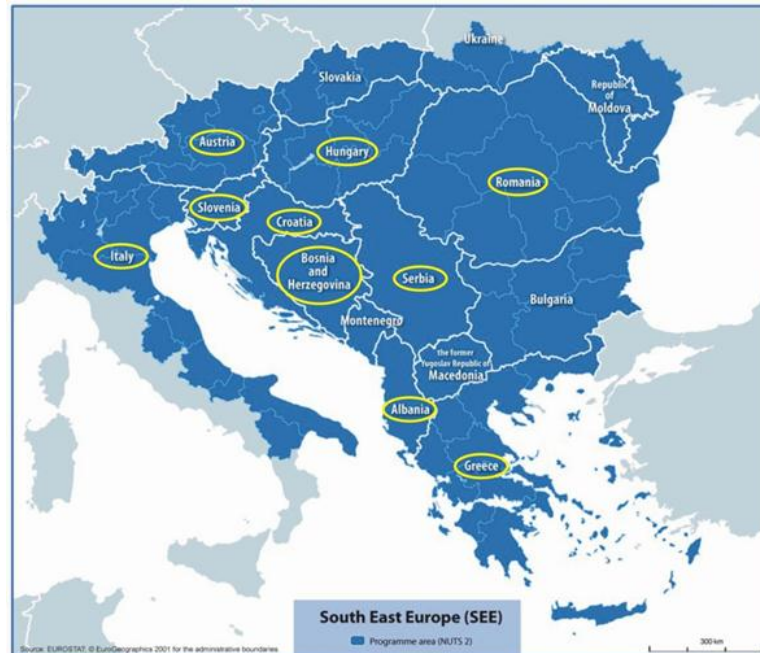
1. Program Juhovýchodná Európa
2. Motivácia SNAP SEE projektu
3. Partnerstvo
4. Pracovné balíky a aktivity
  - i. WP3 konzultácie so zainteresovanou verejnosťou
  - ii. WP4 Dáta a metódy analýzy
  - iii. WP5 Národné plánovanie
  - iv. WP6 Plánovacia schéma a nástroje
5. Závěry

1. Program Juhovýchodná Európa

- Cieľom Programu Juhovýchodná Európa je vybudovať medzinárodné partnerstvá v strategicky významných oblastiach za účelom zlepšenia územného, ekonomického a sociálneho procesu integrácie a prispieť tak k súdržnosti, stabilite a konkurencieschopnosti regiónov.
- Program pomáha k lepšej integrácii medzi členskými štátmi, kandidátskymi krajinami a susednými krajinami.
- Regionála spolupráca v JV Európe je dôležitá bez ohľadu na rozdielny stav integrácie jednotlivých krajín.
- Projekt Trvalo udržateľné plánovanie v oblasti kameniva v JV Európe (Sustainable Aggregates Planning in South East Europe (SNAP-SEE) project) je podporený z Programu JV Európa (SNAP-SEE, SEE/D/0167/2.4/X) a jeho trvanie je od 1. októbra 2012 do 30. septembra 2014.

SARMa Partnerstvo

SNAP-SEE projekt sa opiera o výsledky projektu Trvaloudržateľný manažment zdrojov kameniva (Sustainable Aggregates Resource Management (SARMa) project), predchádzajúceho projektu financovaného z programu JV Európa (SEE AF/A/151/2.4/X – SARMa, 2009 – 2011).

14 partnerov z 10 krajín

Princípy trvalej udržateľnosti pre nerastné suroviny

- Zaistiť efektívne využívanie zdrojov.
- Zaistiť spravodlivé rozdelenie rizík, nákladov a zisku.
- Nahradiť vyčerpatelné zdroje inými zdrojmi a zaistiť, aby budúce generácie neboli pripravené o výhody v dôsledku dnešnej ťažby.
- Podporovať zodpovedné hospodárenie s prírodnými zdrojmi a so životným prostredím, vrátane sanácie škôd z minulosti.
- Minimalizovať odpady a škody na životnom prostredí počas celého cyklu zásobovania.
- Ceny tovarov, výrobkov a služieb udržať na úrovni, ktorá odráža celkové náklady na ich poskytovanie.
- Udržiavať a zlepšovať podmienky pre životaschopné podnikanie.

Hlavné ciele SARMa projektu

- Vypracovať spoločný prístup k trvalo udržateľnému manažmentu zdrojov kameniva (**SARM**),
- Zabezpečiť trvalo udržateľný zásobovací mix (supply mix (**SSM**)) a zaistiť efektívne a bezpečné zásobovanie kamenivom v JV Európe

***SARM** predstavuje efektívny manažment ťažby kameniva a nakladania s odpadmi s nízkymi dopadom na životné prostredie.*

***SSM** znamená využívanie rozličných zdrojov kameniva, ktoré zahŕňa recyklované odpady a vedľajšie produkty z priemyslu (napr. popolček, troska), ktoré maximalizujú benefity pri zásobovaní kamenivom pre budúce generácie*

Hlavné výsledky SARMa projektu

Hlavné výsledky použiteľné pre miestne úrady, obce, zástupcov priemyslu a verejnosť sú prezentované v príručke **„Ako dosiahnuť efektívnosť zdrojov kameniva na lokálnej úrovni“**, zdôrazňujúcej environmentálne vhodnú ťažbu kameniva, znižovanie ilegálnej ťažby v lomoch a zvyšovanie recyklácie.

Na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni sú odporúčania prezentované v príručke **„SARM a SSM na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni“**, ktorá je určená orgánom vydávajúcim povolenia. Ďalším prínosom je **„Manuál pre manažment stavebných a demolačných odpadov“**, ktorý približuje aktivity súvisiace s recykláciou inertných odpadov a **„Manuál na rekultiváciu lomov“**.

<http://www.sarmaproject.eu>

Význam SNAP SEE projektu

Partneri projektu SARMa identifikovali rozpor medzi požiadavkami SARM a SSM a plánmi pre oblasť kameniva v jednotlivých krajinách. Preto skupina inštitúcií zaoberajúcich sa manažmentom a plánovaním pre oblasť kameniva začala spolupracovať na iniciatíve, ako podporiť plánovanie v oblasti kameniva v krajinách JV Európy a dosiahnúť lepšiu efektivitu zdrojov a ich trvalú udržateľnosť v tomto regióne.

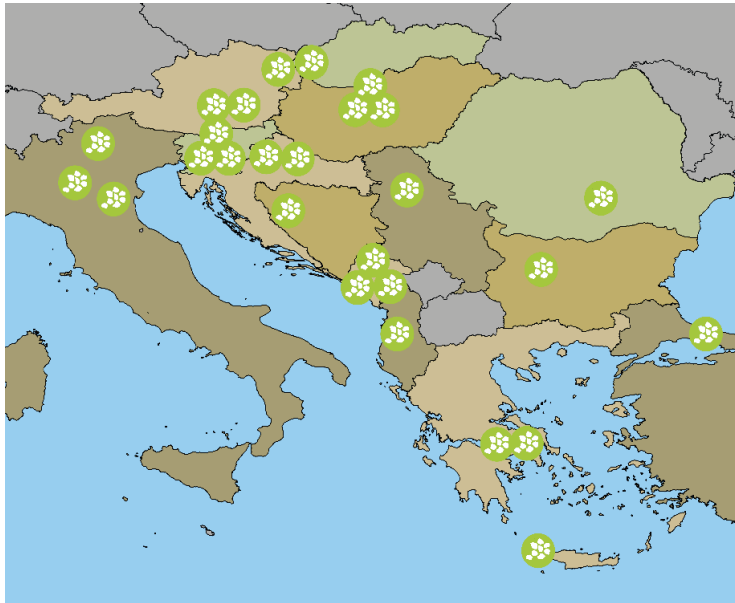
SNAP SEE projekt

SNAP SEE projekt rieši nasledujúcu základnú otázku:

Ako môžu krajiny JV Európy zlepšiť proces plánovania v oblasti kameniva a integrovať plánovanie pre primárne a sekundárne kamenivo tak, aby sa zvýšila efektivita zdrojov a zvýšila sa úroveň vzájomného pochopenia medzi úradmi, priemyslom a verejnosťou v oblasti manažmentu kameniva, jeho plánovania a zásobovania?

SNAP SEE Partnerstvo

Štruktúra partnerstva v SNAP SEE projekte odráža rôznorodoť inštitúcií, ktoré sú zainteresované do procesu plánovania v oblasti primárneho a sekundárneho kameniva v krajinách JV Európy, vrátane verejných inštitúcií, ministerstiev, výskumných inštitúcií, univerzít a geologických služieb. Vedúcim partnerom projektu Montanuniversität Leoben a projektovým manažérom je Dr. Günter Tiess.

27 partnerov zo 14 krajín

4. Ciele, organizácia a aktivity

SNAP SEE vytvorí nástroje na podporu národného / regionálneho plánovania v oblasti primárneho a sekundárneho kameniva v krajinách JV Európy, ktoré:

- sú komplexné, medzisektorové, pokrývajúce všetky aspekty plánovania, zahŕňajúce problémy, ktoré môžu spadať pod iné politiky, ako je napr. doprava, voda, alebo manažment odpadov,
- poskytujú primárne a sekundárne kamenivo ako vzájomne nahraditeľné zdroje zásobovania, ak je to vhodné,
- sú prijateľné v národnom rámci bez straty základných plánovacích prvkov a sú aplikovateľné bez ohľadu na polohu v plánovacom cykle,
- sú založené na princípoch trvaloudržateľného manažmentu zdrojov kameniva (SARM) a trvaloudržateľného zásobovacieho mixu (SSM) s cieľom dosiahnuť efektívnosť zdrojov.
- reaguje na potreby, obavy, preferencie a ciele vlády, priemyslu, verejnosti a expertov,
- sú podporované nevyhnutnými údajmi, a
- sú aplikovateľné vo všetkých regiónoch a krajinách JV Európy a uľahčia súdržnosť a zjednotenie v oblasti kameniva.

Pracovné balíky a aktivity

SNAP SEE je rozdelený do 6 pracovných balíčkov:

WP 1: Administrácia

WP 2: Komunikácia

WP 3: Budovanie kapacít a zahrnutie zainteresovanej verejnosti

WP 4: Dáta a metodiky ich analýz,

WP 5: Národné / regionálne plánovanie

WP 6: Plánovacia schéma pre kamenivo

WP 3: Budovanie kapacít a zahrnutie zainteresovaných subjektov

- Zaistiť spoločnú bázu porozumenia pomocou vytvorenia a distribúcie propagačných a informačných materiálov.
- Viest' národné konzultácie (min. 2) s cieľovými skupinami ľudí a zaistiť prínos týchto skupín pre rozvoj SEE Vízie a Schémy pre plánovanie kameniva.
- Vypracovať príručku pre budovanie kapacít a spoluprácu so zainteresovanými skupinami ľudí, ktorá obsahuje informačné materiály a detailný akčný plán pre konzultácie so zainteresovanými subjektmi.

Najvýznamnejšie zainteresované subjekty

- subjekty pre plánovanie kameniva
- Subjekty povoľujúce ťažbu kameniva
- Zástupcovia životného prostredia
- Zástupcovia dopravy
- Zástupcovia nakladania s odpadmi
- Asociácia združujúce výrobcov kameniva
- Zástupcovia výrobcov kameniva
- Zástupcovia recyklácie kameniva
- Zástupcovia miestnej samosprávy
- Mimovládne organizácie
- Ochrana prírody
- iní

ii. WP 4: Dáta a metódy analýzy údajov

- Zaistiť, aby boli identifikované všetky údaje potrebné pre podporu efektívneho a udržateľného plánovania (národného/regionálneho) pre primárne aj sekundárne kamenivo, t.j. zdroje, ich lokalizácia, technické charakteristiky, predpokladaný dopyt a pod.
- Vytvoriť „atlas“ údajov, ktorý bude zahŕňať typy údajov, definície, zdroje dát, ich množstvo, doterajšie analýzy, odporúčania pre zber údajov, ukladanie, metódy reportovania a ďalšie identifikované oblasti.
- Zosumarizovať všetky metodiky vhodné pre analýzu údajov, ktoré môžu poskytnúť výstupy užitočné pre zmysluplné a udržateľné plánovanie kameniva.
- Vytvoriť príručku pre plánovanie a budovanie kapacít.

iii. WP 5: Národné/regionálne plánovanie

- Zistiť, ako sa uskutočňuje plánovanie v partnerských krajinách, v akom štádiu plánovania sa krajiny nachádzajú.
- Vytvoriť Národné správy o stave kameniva a multisektoriálne analýzy.
- Identifikovať, ako plánovanie môže byť zlepšené v jednotlivých krajinách. Vypracovať národné príručky pre oblasť plánovania.
- Vypracovať spoločnú Víziu pre plánovanie kameniva v krajinách JV Európy.

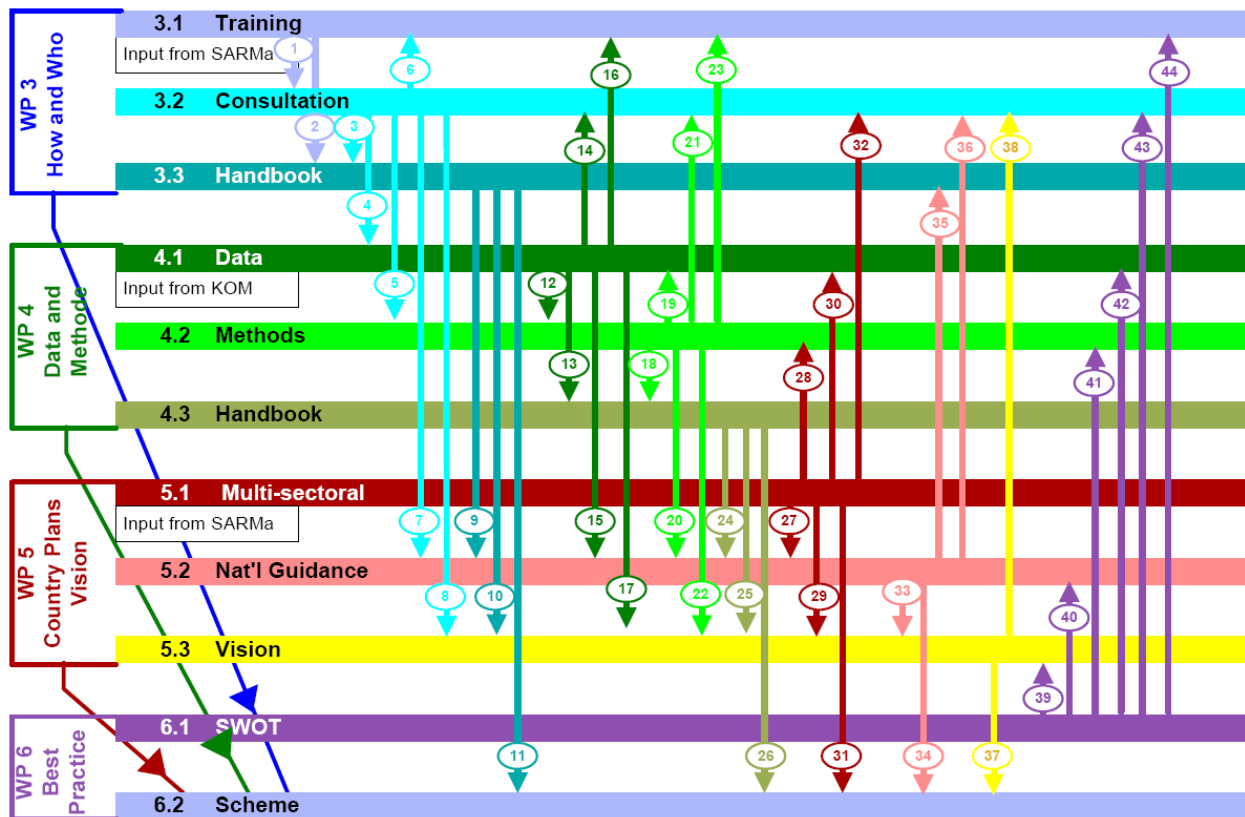

iv. WP 6: Schéma plánovanie kameniva

- Urobiť prehľad toho, ako sa plánovanie uskutočňuje v krajinách mimo JV Európy.
- Vypracovať Postup plánovania obsahujúci všetky potrebné kroky a opatrenia, aby sa zaistilo plánovanie JV Európe.
- Identifikovať dokumenty použiteľné pre plánovanie kameniva, obsahujúce témy ako doprava, ilegálna ťažba, recyklácia, povoľovanie, a zároveň problémy, ktoré môžu byť riešené v iných plánoch, napr. vodné plány, plány odpadového hospodárstva, zelené verejné obstarávanie a pod.
- Vytvoriť Nástroje pre plánovanie kameniva, ako napr. príručky, letáky, schémy, SNAP SEE víziu, nástroje pre reporting a pod.

Pracovné balíčky a aktivity

WPs 3 – 6 sú tesne prepojené

5. Závěry

- SNAP SEE partneri sú veľmi aktívni a podporujú projekt. partners are very active and engaged in the project. SNAP SEE projekt je jeden z mála projektov podporených v oblasti úzko prepojenej s priemyslom. Spoločný prístup k niektorým problémom je nevyhnutný.
- SNAP SEE partneri sa doteraz stretli v Leobene, Budapešti a v Budve. Nasledujúci míting bude v Bratislave. Ďalšie mítingy budú v Pule a v Trente a záverečná konferencia bude v Grécku.
- SNAP SEE partneri uskutočňujú národné/regionálne konzultácie so stakeholdermi, 1. konzultácie by mali byť ukončené do novembra 2013 a reportovať ich budú v Bratislave.
- Výstupy projektu SNAP SEE, Spoločná vízia pre plánovanie kameniva a Plánovacie nástroje pre plánovanie budú verejne prístupné a preložené do jazykov všetkých partnerov projektu.
- [HTTP://www.snapsee.eu](http://www.snapsee.eu)

Ďakujem za pozornosť

MŽP SR

janova.vlasta@enviro.gov.sk